

Nav apdrošināšanas – ej kājām: Lielbritānijas prakse

Kā norāda Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs (LTAB) Lielbritānijā jau daudzus gadus pastāv prakse izņemt no satiksmes neapdrošinātus transportlīdzekļus. Šāda prakse palīdzēja neapdrošināto skaitu Lielbritānijā samazināt no 6 uz 3 %. Savukārt izmaksas no Garantijas fonda samazinājās par 30%.

2004. gadā Lielbritānijā tika veikti ekonomiski aprēķini, cik lielus zaudējumus apdrošināšanas industrijai rada neapdrošināti transportlīdzekļi. Pētījuma rezultātā tika secināts, ka ik gadu no Garantijas fonda par neapdrošinātu transportlīdzekļu radītajām sekām tiek izmaksāti 500 miljoni angļu mārciņu (GBP), kā rezultātā godprātīgo transportlīdzekļu īpašnieku polises cena uz neapdrošināto rēķina pieauga par 30 GBP gadā. Tomēr, kā atzīmē LTAB šie nebija vienīgie pētījumā konstatētie rādītāji. Papildus pētījumi liecina, ka īpašnieki, kas savus transportlīdzekļus neapdrošina, ar daudz lielāku varbūtību izdara arī citus pārkāpumus – 10 reizes biežāk kā vidēji brauc alkohola reibumā, sešas reizes biežāk brauc ar neatbilstošā tehniskā stāvoklī esošu transportlīdzekli, ik gadu ir iesaistīti ceļu satiksmes negadījumā (CSNg), kur miesas bojājumus gūst 23000 cilvēku un iet bojā 160.

„Latvijā tik detalizēta statistika nav veikta, taču tendence neapdrošinātiem transportlīdzekļu īpašniekiem radīt citus pārkāpumus Latvijā pastāv. Bieži šie vadītāji ziemā pārvietojas ar transportlīdzekli, kuram ir nodilušas vasaras riepas, jau daudzus gadus nav izieta tehniskā apskate, un arī promiles pārsniedz atļauto. Rezultāts tam bieži vien ir avārijas ar ļoti nopietnām sekām, kuras nav mērāmas tikai materiālā izteiksmē, jo bojā iet cilvēki. Lielbritānijas piemērs apliecina, ka veicot nozīmīgu pasākumu kopumu, kuri vērsti uz iedzīvotāju drošību, var samazināt ne tikai neapdrošināto, bet arī bojā gājušo skaitu”, skaidro LTAB valdes priekšsēdētājs Juris Stengrevics.

Lielbritānijas likumdošana paredz, ka pēc transportlīdzekļa apturēšanas policists pārbauda ziņas par spēkrata īpašnieku MID datu bāzē (*Motor Insurance Database*) un ar īpaši izveidota zvanu dienesta (Call centre – Police Helpline) starpniecību, gadījumos, kad datu bāzē ziņu par transportlīdzekļa apdrošināšanu nav, bet īpašnieks neatzīst OCTA neesamību. Ja transportlīdzekļa īpašnieks atzīst, vai pēc konsultācijas ar zvanu centra darbiniekiem tiešām apstiprinās, ka transportlīdzeklis nav apdrošināts, tā īpašniekam tiek uzlikts sods minimums 100-200 mārciņu apmērā, vienlaikus piešķirot 6 soda punktus no 12 iespējamajiem, kā arī līdz brīdim, kad tiks veikta transportlīdzekļa apdrošināšana spēkratu konfiscē un nogādā policijas maksas stāvvietā, kuras izmaksas arī jāsedz īpašniekam (20 GBP dienā). Papildus vēl jāmaksā summu par transportlīdzekļa atgūšanu, kas ir aptuveni 150 GBP. Gadījumā, ja 14 dienu laikā transportlīdzekļa īpašnieks neuzrāda nepieciešamos dokumentus, kas apliecina apdrošināšanas esamību un sodu apmaksu, transportlīdzekli vai nu pārdod vai utilizē.

Kā norāda LTAB, ja tomēr CSNg izraisa neapdrošināts transportlīdzeklis, tādējādi izmaksas par zaudējumiem tiek veiktas no Garantijas fonda, Lielbritānijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs vēršas pret vainīgo ar regresa prasību pilnā apmērā un cenšas zaudējumus piedzīt visiem iespējamajiem līdzekļiem. Prasība tiek uzturēta pat tad, ja izmaksas par piedziņu, piemēram, tiesvedības izmaksas, pārsniedz regresa prasības summu, ar nolūku, lai sabiedrībai būtu skaidra izpratne par sekām, kādas iestājas šādos gadījumos.

Papildu informācija:
Inese Lukaševska
LTAB sabiedrisko attiecību konsultante
Tāl: 25809161
E-pasts: inese@olsen.lv